

RAADSVOORSTEL

Raadsnummer:	2026-026	Zaaknummer:	2094855
Onderwerp:	Ontwerpbegroting 2027-2030 en Jaarrekening 2025 Regio Foodvalley		
Korte samenvatting:	Het bestuur van Regio Foodvalley heeft de ontwerpbegroting 2027-2030 en jaarrekening 2025 Regio Foodvalley aangeboden. De raad heeft de gelegenheid om een zienswijze in te dienen bij de ontwerpbegroting. Voorgesteld wordt om dit niet te doen.		

Datum B&W:	12 mei 2026	Portefeuillehouder:	Burgemeester De Jonge-Ruitenbeek
-----------------------	-------------	----------------------------	----------------------------------

Voorstel

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027-2030 en de jaarstukken 2025 van Regio Foodvalley.
2. De bijdrage van Nijkerk aan de strategische agenda, regiobureau en mobiliteitsfonds voor de jaarschijf 2027 vast te stellen op € 520.350 conform de zogeheten 0-lijn.
3. De niet benutte Nijkerkse bijdrage aan de Strategische Agenda 2020-2025 à € 157.092 (bestaande uit €61.987 verplichtingen in 2026 en € 95.105 restant) beschikbaar te stellen aan Regio Foodvalley ter dekking van de uitgaven voor de Strategische Agenda 2026-2030.
4. Geen zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Regio Foodvalley ten aanzien van de aangeboden Ontwerpbegroting 2027-2030 Regio Foodvalley.

Inleiding

Regio Foodvalley is een samenwerkingsverband van acht gemeenten: Barneveld, Ede, Nijkerk, Rhenen, Renswoude, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen.

De ontwerpbegroting 2027-2030 geeft de contouren weer van de nieuwe Strategische Agenda Regio Foodvalley: 'Onderneemt Natuurlijk!' en is opgebouwd langs drie hoofdonderdelen:

1. De kosten voor het regiobureau
2. De kosten voor het mobiliteitsfonds
3. De kosten voor de programma's Toekomstbestendige economie en Verantwoorde groei.

De nu voorliggende ontwerpbegroting is de uitwerking van de financiële kaders zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027 (raadsvoorstel 2026-009), waar toen nog geen sluitende oplossing gepresenteerd kon worden voor het beoogde tekort de komende jaren. In deze ontwerpbegroting is die oplossing wel gevonden, die recht doet aan de kaders die uw raad heeft meegegeven, waaronder de 0-lijn:

- In de nieuwe afspraken worden structurele lasten gedekt door structurele inkomsten, terwijl incidentele lasten worden opgevangen met incidentele middelen.
- Dankzij de resterende middelen uit de vorige agenda kunnen de ambities van de nieuwe strategische agenda toch doorgang vinden, terwijl tegelijk de gemeentelijke bijdrage niet omhoog hoeft.

Als uitgangspunt van de ontwerpbegroting gelden de bedragen die opgenomen zijn in de vastgestelde begroting 2026. Deze bedragen zijn met een indexatie van 4% doorgetrokken. Conform de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley worden de raden in de gelegenheid gesteld een zienswijze over de begroting bij het Dagelijks Bestuur naar voren te brengen. De deadline hiervoor is 15 juli 2026. Daarnaast worden de Jaarstukken 2025 ter kennisgeving aan de gemeenten gestuurd.

De jaarrekening 2025 laat een positief resultaat zien met een goedkeurende verklaring van de accountant. Eveneens geeft de jaarrekening 2025 inzicht in de restantmiddelen Strategische Agenda 2020-2025 inclusief de voorgestelde bestemming van deze restantmiddelen. Voor Nijkerk gaat het om een bedrag van € 157.092.

De Strategische Agenda 2026–2030 ‘Onderneemt Natuurlijk!’ bouwt voort op reeds ingezette programma’s binnen Regio Foodvalley. Om deze continuïteit te waarborgen, wordt voorgesteld € 61.987 aan reeds aangegane verplichtingen over te hevelen van 2025 naar 2026. Het resterende bedrag van € 95.105 wordt ingezet ter dekking van het begrotingstekort in de periode 2027–2030.

Met deze inzet van middelen wordt het financiële tekort vanaf 2027 opgelost, terwijl de ambities, doelstellingen en de beoogde financiële 0-lijn van de Strategische Agenda 2026–2030 ongewijzigd blijven.

Beoogd effect (doelstelling)

Kennis te nemen van de jaarrekening 2025 en het vaststellen van de bijdrage in 2027 van de gemeente Nijkerk aan de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley.

Argumenten

1.1 De jaarrekening 2025 is gecontroleerd door de accountant

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Naar het oordeel van de accountant geeft de jaarrekening 2025 een getrouw beeld van vermogen en resultaat.

1.2 De Ontwerpbegroting 2027-2030 bevat de financiële vertaling van de Strategische Agenda 2026-2030 zoals in 2025 door de raden zijn vastgesteld.

De Regio heeft de nieuwe Strategische Agenda 2026-2030 opgesteld. Deze is vastgesteld door de gemeenteraad van Nijkerk op 17 april 2025. Er is gewerkt aan de vertaling van de nieuwe Strategische Agenda naar een werkprogramma 2026-2030. Dit werkprogramma beschrijft hoe de inzet vanuit het regiokantoor op de programma’s “Toekomstbestendige Economie, Verantwoorde Groei en Algemeen” is vormgegeven en hoe hiermee concreet een bijdrage wordt geleverd aan de Strategische Agenda 2026-2030. Het Mobiliteitsfonds is met ingang van 2014 ingevoerd. Bij de start van het Mobiliteitsfonds is overeengekomen dat deelnemende gemeenten jaarlijks een bedrag van één euro per inwoner in dit fonds storten, waarbij er jaarlijks een prijsindexatie conform de Consumentenprijsindex plaatsvindt.

1.3 Er ligt een structureel evenwichtige ontwerpbegroting

Het tekort dat vanaf 2027 zou ontstaan is opgelost. Dit is gelukt door een andere systematiek van begroten en doordat er nu meer zicht is op te ontvangen incidentele middelen die (deels) gekoppeld zijn aan de nieuwe Strategische Agenda 2026-2030. Bij de begrotingssystematiek worden structurele kosten, zoals personeelslasten, gedekt door structurele inkomsten. Incidentele uitgaven, zoals de projecten in het werkprogramma, worden gedekt uit incidentele inkomsten.

2.1 De bijdrage aan de GR wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners

Het inwoneraantal van Nijkerk op 1-1-2026 was volgens het CBS 46.276.

2.2 In de ontwerpbegroting is de nullijn uitgangspunt voor de komende jaren

De inwonerbijdragen, programmagelden en de bijdragen aan het Mobiliteitsfonds zoals deze opgenomen waren in de Kaderbrief 2027-2030 zijn ongewijzigd opgenomen in deze ontwerpbegroting. Ze worden wel geïndexeerd, net zoals wij dat zelf doen. De kosten voor deze regionale samenwerking blijven zo beheerst, terwijl we de sterke lijnen met Rijk en provincies behouden. Er is het besluit genomen om de 0-lijn aan te houden en een voorstel voor structurele dekking is uitgewerkt. Dit was niet op tijd klaar voor de Kaderbrief 2027-2030 die begin 2026 voor wensen en bedenkingen aan de colleges is voorgelegd. Inmiddels is er wel een financiële oplossing om daarmee de begroting sluitend te maken.

2.3 Het regiobestuur heeft gehoor gegeven aan de eerdere reactie van de raad

De raad heeft bij de Kaderbrief 2027-2030 als reactie per brief het Regiobestuur nogmaals opgeroepen om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten vanaf 2026, conform de inhoud van het amendement van de raad bij de Kaderbrief 2025-2028. Dat amendement luidt: "Wij verzoeken het algemeen bestuur om in de aanloop naar de Kaderbrief 2026 bestuurlijk een proces te doorlopen waarbij ombuigingen in de begroting 2026 e. v. van regio Foodvalley worden gerealiseerd. Het doel daarbij zou moeten zijn dat regio Foodvalley een redelijk aandeel neemt in de zeer grote ombuigingsopgave waarvoor de deelnemende gemeenten naar verwachting vanaf 2026 voor hun eigen begrotingen gesteld staan." In de regio is het proces doorlopen om het werkprogramma van het regiokantoor en de ambities van de nieuwe strategische agenda in lijn te brengen met de beschikbare middelen.

3.1. Het herbestemmen van de vrije restantmiddelen uit de Strategische Agenda 2020-2025 zorgt voor continuïteit en financiële dekking van projecten en activiteiten

Herbestemming van vrije restantmiddelen vormt een oplossing voor het begrotingstekort dat ontstond vanaf 2027, zonder daar ambities of doelen van de Strategische Agenda 2026-2030 Regio Foodvalley 'Onderneemt Natuurlijk!' voor bij te stellen of los te laten en de beoogde 0-lijn vast te houden. Ook voorkomen we hiermee dat we gedurende de looptijd van de Strategische Agenda 2026-2030 Regio Foodvalley 'Onderneemt Natuurlijk!' met de collectezak rond moeten om bepaalde projecten of activiteiten op te pakken. Deze nieuwe financieringssystematiek zorgt voor rust en een stabiele, transparante begroting om de aankomende vier jaar aan de slag te kunnen met de uitvoering van de Strategische Agenda 2026-2030 Regio Foodvalley 'Onderneemt Natuurlijk!'. In de alinea financiën staat een toelichting op deze restantmiddelen.

3.2 Voor een deel zijn hiervoor al verplichtingen aangegaan

Een deel van dit budget zal gebruikt worden voor projecten die doorlopen in 2026. Daarnaast is er budget gelabeld voor specifieke projecten, zoals het Schone Lucht Akkoord. Het restant zal gebruikt worden om de incidentele uitgaven de komende jaren mee te financieren. Zo ontstaat er rust en zekerheid op de regiobegroting.

3.3 Regionale samenwerking binnen Foodvalley loont

Met onze bijdrage van de afgelopen jaren hebben we in kunnen zetten op samenwerking op ruimtelijk en economisch vlak. Dit betreffen gemeente overstijgende ontwikkelingen die specifieke expertise vragen. Dit had Nijkerk niet alleen kunnen doen. De regio is daarnaast een belangrijke gesprekspartner voor Rijk en provincies. Door deze samenwerking hebben we bijvoorbeeld de provinciale schaa sprong subsidie ontvangen en krijgen we middelen uit de Regio Deal II. Als individuele gemeente hadden wij deze middelen niet ontvangen. De nieuwe gemeenteraden zijn over de successen van Foodvalley onlangs nog geïnformeerd middels een brief met infographics aan de informateur. Ook wordt de kracht van samenwerking voor raden online op een heldere wijze gepresenteerd: www.regiofoodvalley.nl/raadsleden

Kanttekeningen en alternatieven

3.1 Een deel van de incidentele baten was oorspronkelijk bedoeld voor de vorige Strategische Agenda

De vertraging is echter veelal veroorzaakt door externe factoren, zoals de coronamaatregelen in verschillende periodes tussen 2020 en 2022, netcongestie en de stikstofproblematiek. Zie de toelichting in de alinea financiën. Door het bedrag nu toe te voegen aan de regionale bestemmingsreserve kunnen we de strategische samenwerking voortzetten.

4.1 De raad kan alsnog een zienswijze indienen

Het staat de raad vrij zienswijze in te dienen. Het college ziet hiertoe geen aanleiding. Wel heeft het college bij de Kaderbrief 2027-2030 als reactie per brief het regiobestuur nogmaals opgeroepen om rekening te houden met de financiële positie van gemeenten vanaf 2026, conform de inhoud van het amendement van de raad bij de Kaderbrief 2025-2028.

Financiën

De nu voorliggende meerjarenbegroting geeft een zorgvuldige uitwerking van de financiële kaders zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027. Conform deze afspraken worden structurele lasten volledig gedekt door structurele inkomsten, terwijl incidentele lasten worden opgevangen met incidentele middelen. Voor het begrotingsjaar 2027 resulteert dit in een sluitend financieel perspectief. Daarbij wordt voor alle deelnemende gemeenten, waaronder de gemeente Nijkerk, de zogenoemde 0-lijn toegepast. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage voor Nijkerk uitkomt op € 520.350, in overeenstemming met het in de begroting van de gemeente Nijkerk opgenomen budget (beslispunt 2). Deze gemeentelijke bijdrage wordt aangewend voor de structurele lasten van Regio Foodvalley.

De incidentele lasten voor de Strategische Agenda 2026-2030 (het werkbudget) worden gedekt door incidentele middelen, waaronder de resterende middelen van de Strategische Agenda 2020-2025. Op 31 december 2025 bedroeg het restant € 1.385.094. Voor Nijkerk betreft dit een herbestemming van € 157.092 (beslispunt 3). Dit bedrag is de optelsom van twee bedragen, namelijk:

1. Overheveling van middelen van 2025 naar 2026. De nieuwe Strategische Agenda 2026-2030 neemt verandering met zich mee, maar kent ook voor veel programma's een voortzetting van wat al in gang is gezet tijdens de vorige strategische agenda. Om deze continuïteit te borgen is overheveling van middelen van 2025 naar 2026 belangrijk. Voor Nijkerk is dit een bedrag van € 61.987 op een totaal van € 551.606;
2. Het plaatsen van de restant middelen van de Strategische Agenda 2020-2025 in bestemmingsreserve 'Incidentele baten t.b.v. de Strategische Agenda'. Dit restant wenst Regio Foodvalley in te zetten om het tekort voor de jaren 2027-2030 te dichten. Voor Nijkerk is dit een bedrag van € 95.105 op een totaal van € 833.488. Dit betekent dat het geld nog steeds gebruikt wordt ter uitvoering van de Strategische Agenda, maar dat het in de nieuwe systematiek (zie Ontwerpbegroting 2027-2030, hoofdstuk 1.2) niet meer een directe koppeling heeft met een specifiek thema. Benadrukt wordt, dat deze middelen enkel bestemd blijven voor de programma's Verantwoorde Groei en Toekomstbestendige Economie en dus niet voor het programma Algemeen.

Communicatie en Participatie

De regio Foodvalley heeft over de begroting gecommuniceerd via de nieuwsbrief en de website.

[Ontwerpbegroting Regio Foodvalley 2027-2030 akkoord | Regio Foodvalley](#)

Planning en vervolg

Het besluit op de Ontwerpbegroting 2027-2030 Regio Foodvalley wordt per brief aan het dagelijks bestuur kenbaar gemaakt. Via de diverse reguliere ambtelijke en bestuurlijke overleggen wordt de uitvoering opgepakt en actief gemonitord. De Begroting 2027-2030 zal uiteindelijk in september door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld. Vervolgens worden de Jaarplannen 2027 n.a.v. het Werkprogramma door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2027-2030 en Jaarstukken 2025
2. Ontwerpbegroting 2027-2030 GR Regio Foodvalley
3. Jaarstukken 2025 Regio Foodvalley
4. Accountantsverslag 2025 GR Regio Foodvalley
5. Uitgaande brief aan Regio Foodvalley

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

de heer drs. J.G. de Jager

mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: 2026-026

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 12 mei 2026;

gelet op art. 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling van Regio Foodvalley;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027-2030 en de jaarstukken 2025 van Regio Foodvalley.
2. De bijdrage van Nijkerk aan de strategische agenda, regiobureau en mobiliteitsfonds voor de jaarschijf 2027 vast te stellen op € 520.350 conform de zogeheten 0-lijn.
3. De niet benutte Nijkerkse bijdrage aan de Strategische Agenda 2020-2025 à € 157.092 (bestaande uit €61.987 verplichtingen in 2026 en € 95.105 restant) beschikbaar te stellen aan Regio Foodvalley ter dekking van de uitgaven voor de Strategische Agenda 2026-2030.
4. Geen zienswijze in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Regio Foodvalley ten aanzien van de aangeboden Ontwerpbegroting 2027-2030 Regio Foodvalley.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 2 juli 2026,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. Verhoef-Franken

mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek